

Zöld Föld

MUNKAFÜZET

KÉK BÖLYGÓ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

IMPRESSZUM

A Zöld Föld című munkafüzet – a gimnáziumok 9. vagy 10. évfolyama számára készült – a Zöld Föld című tankönyvhöz tartozó kiadvány. Megjelenését a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány támogatta.

A munkafüzet megfelel a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) korm.-rendeletnek, valamint a Fenntarthatóság 9. (10.) gimnáziumi évfolyamok számára készült kerettantervnek.

Közreműködő szakértők:

- Projektvezető: Matolcsy Miklós
- Szakmai vezető: Czippán Katalin
- Pedagógiai vezető: Demeter József és Papp Ágnes
- Alkotószerkesztők: Czippán Katalin, Demeter József, Papp Ágnes
- Szakmai lektor: Varga Attila
- Olvasószerkesztő: Siklósi Ágnes
- Grafika: Szűcs Édua

Szerzők:

Benicsek Mihály, Czippán Katalin, Demeter József, Doró Viktória, Filó Andrea, Kray Zsuzsanna, Merényi Zsuzsanna, Mihalkó Viktória, Molnár Ferenc, Néder Katalin, Oletics Zoltán, Papp Ágnes, Suhajda Virág, Szandi Varga Péter, Székely Júlia, Tomaj Zsófia

További támogatók és együttműködő partnerek:

- UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság
- Pénziránytű Alapítvány

Fedélterv, tipográfia, tördelés: Berecz András

Kiadja az Oktatási Hivatal

Felelős kiadó: Brassói Sándor mb. elnök

KÉK BÖLYGŐ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

magyar
nyomdaipari szövetség
NYOMDA- ÉS PAPIRIPARI SZÖVETSÉG

Hungarian
National Commission
for UNESCO
Magyar UNESCO
Bizottság
United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization
Egyesült Nemzetek
Nevelésügyi, Tudományos és
Kulturális Szervezete

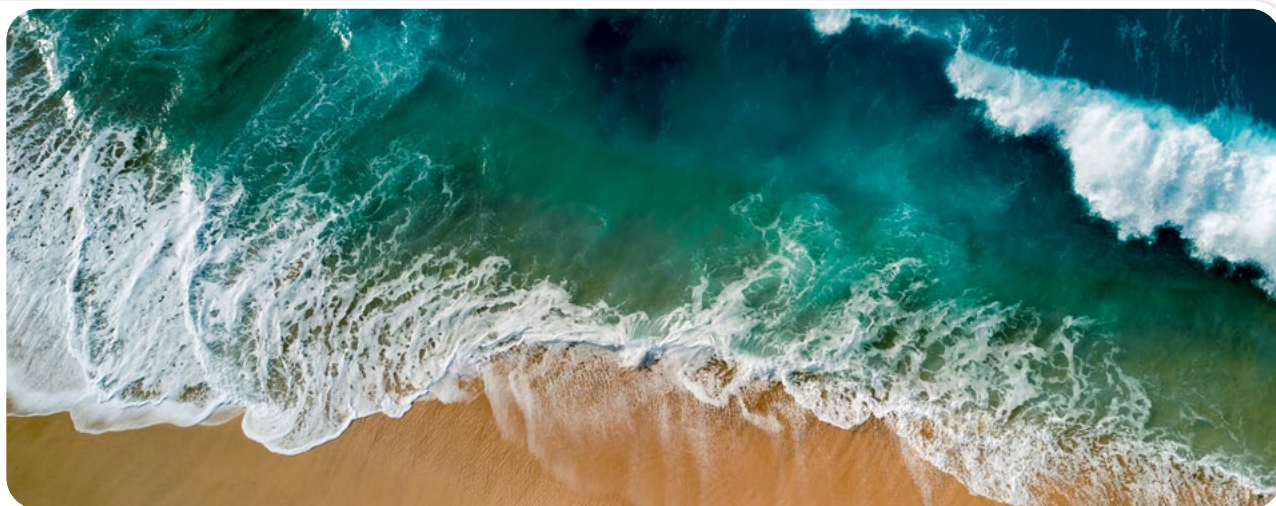
 PÉNZIRÁNYTŰ

ELŐSZÓ

Ez a munkafüzet a Zöld Föld című tankönyvhöz készült. Az itt szereplő feladatok arra szolgálnak, hogy segítsék a tananyag megértését. Törheted a fejed önállóan, de megoldhatod a feladatokat tanulópárban vagy akár kisebb csoportokban is. Az igazán izgalmas az lenne, ha a tanultakat az iskolán kívül is kipróbálnád, alkalmaznád, bővítenéd.

Kívánjuk, hogy sok örömed legyen ebben a munkában!

A szerzők

TARTALOMJEGYZÉK

Impresszum	3
Előszó	4
Tartalomjegyzék	4
1. Fenntartható fejlődés?	5–10
2. Csak természetesen!	11–24
3. Hova mész?	25–38
4. Jól nézünk ki!	39–48
5. Itthon otthon vagyok	49–58
6. Bomba formában	59–68
7. Jövőkép-alakítás	69–88
Képjegyzék	88

Fenntartható fejlődés?

01

1. Mit jelenthetnek a fenntartható fejlődési célok itt és most nekünk?

A következőkben az ENSZ által 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési céljait találod.

Olvasd végig őket, és gondold át, hogy mit üzennek ezek neked!

a) Tapasztalataid, információid szerint van-e olyan helyzet, probléma a településen, ahol élsz, vagy ahol az iskolád van a régióban, vagy akár az egész országban, amivel egy-egy cél által kijelölt területen feladat van?

b) Melyik az a cél, amelynek megvalósításához szerinted te is hozzá tudsz járulni?

Ezeket írd bele a célokat követő táblázatba, és nézd meg az utolsó óra után is, hogy tanulmányaid során változott-e a véleményed!

A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI CÉLOK

- Megszüntetjük a szegénység valamennyi formáját világszerte.
- Véget vetünk az éhínségnek, élelmezésbiztonságot és javuló táplálékellátást teremtünk, és előmozdítjuk a fenntartható mezőgazdaságot.
- Egészséges életet és jóllétet biztosítunk mindenkinek minden életkorban.
- Esélyegyenlőséget, általános hozzáférést biztosítunk a minőségi oktatáshoz, és mindenkinek elérhetővé tesszük az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.
- Megteremtjük a nemek közti egyenlőséget, és megerősítjük a nők és leányok jogvédelmét.
- Biztosítjuk a fenntartható vízgazdálkodást, a vízhez és az alapvető higiéniai ellátásokhoz való hozzáférést mindenki számára.
- Mindenkinek hozzáférést biztosítunk a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához.
- Ösztönözzük a tartós, befogadó, fenntartható gazdasági gyarapodást, a teljes és eredményes foglalkoztatást és a tisztességes munkát mindenki számára.
- Teherbíró infrastruktúrát építünk, ösztönözzük a befogadó, fenntartható iparosodást, és támogatjuk az innovációt.
- Csökkentjük az országok közötti és az azokon belüli egyenlőtlenségeket.
- A városokat és emberi településeket befogadóvá, biztonságossá, alkalmazkodóvá, állóképessé és fenntarthatóvá tesszük.
- Biztosítjuk a fenntartható fogyasztást és termelést.
- Sürgősen cselekszünk a klímaváltozás és hatásai leküzdése érdekében.

- A fenntartható fejlesztés érdekében megőrizzük és fenntarthatóan használjuk az óceánokat, tengereket és a tengeri erőforrásokat.
- Védjük, helyreállítjuk és fenntarthatóan használjuk a szárazföldi ökoszisztémákat, fenntartható erdőgazdálkodást folytatunk, leküzdjük a sivatagosodást, megállítjuk és visszafordítjuk a talajok és a biodiverzitás pusztulását.
- A fenntartható fejlődés érdekében békés és befogadó társadalmakat alakítunk ki, mindenkinek biztosítjuk a jogorvoslatot és a törvény előtti egyenlőséget, és a kormányzás minden szintjén hatékony, elszámoltatható, befogadó intézményeket építünk ki.
- Megerősítjük a program végrehajtása eszköztárát, felkészítjük a „globális együttműködés a fenntartható fejlesztésért” partnerséget.

2. Igyekezz a lehető legtöbb célhoz írni valamit, de nem gond, ha nem sikerül teljesen kitölteni a táblázatot.

Fenntartható fejlődési cél	Milyen feladatokat látok a környezetemben?	Mit tudok tenni én a cél elérése érdekében?
		
		
		
		
		
		
		

01

Fenntartható fejlődési cél	Milyen feladatokat látok a környezetemben?	Mit tudok tenni én a cél elérése érdekében?
		
		
		
		
		
		
		
		
		
		

KLÍMAVÁLTOZÁS

VÍZMINŐSÉG

JÓLLÉT

KÖRFORGÁSOS
GAZDASÁG

KLÍMAVÁLTOZÁS

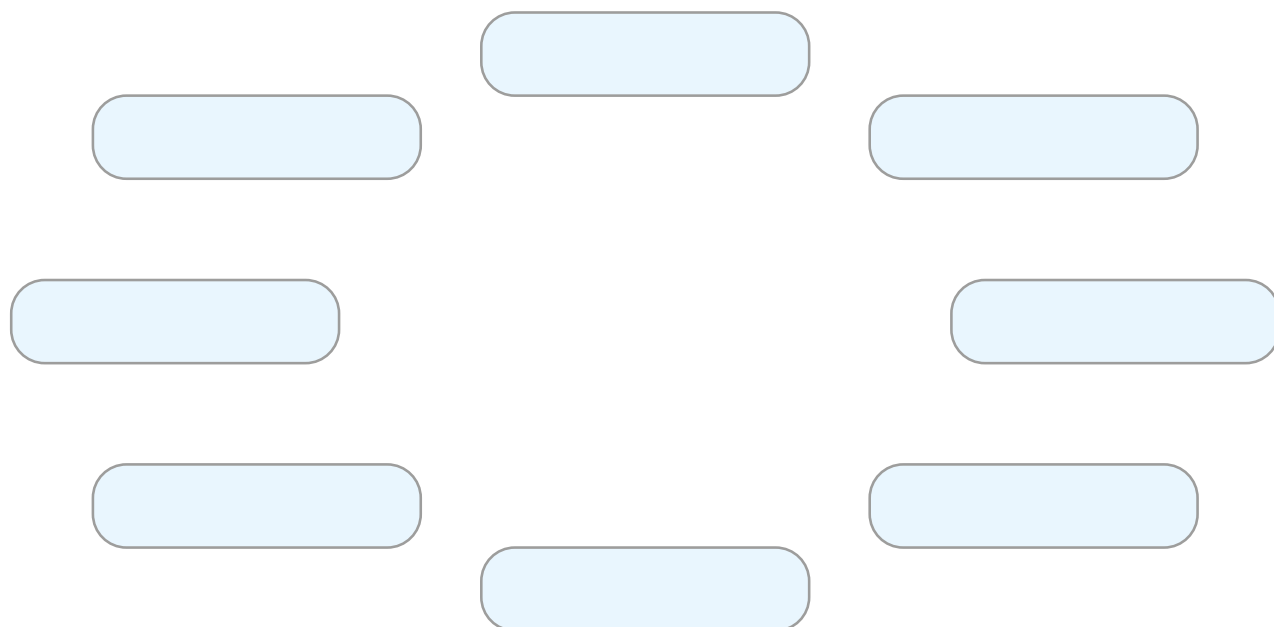
BIODIVERZITÁS

TUDATOS
VÁSÁRLÁSMÉLTÁNYOS
KERESKEDELEM

- A méltányos kereskedelem hozzájárul a termelők megfizetéséhez, így jóllétéhez is.
- Jóllétünk függ a természet minőségétől, azaz a biodiverzitás mértékétől.
- A magas biodiverzitású területek jobban megkötik a szén-dioxidot, így csökkentik a klímaváltozást.

c) Osztálytársaid soroljanak fel tetszőleges tartalmú fogalmakat, majd írd őket véletlenszerűen az ábrába! Keress közöttük is kapcsolatokat!

d) Keress a saját tapasztalataidból, felnőttek elmeséléseiből, újságcikkből olyan történetet, amikor egy adott probléma megoldása másik, nem várt problémához vezetett. Gondold át, hogy meg lehetett volna-e előzni, és ha igen, hogyan? Példának olvasd el a *Kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét* vagy a *Ha lyukas, foltozd meg* cikkeket. Mi volt a probléma?

- Milyen megoldás született a megoldására?
- A megoldásnak melyek voltak a váratlan következményei?
- Mi történt ennek az orvoslására?
- Lehetett-e rá számítani előre?